

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาในระดับมัธยมศึกษาของครูพลศึกษาทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ตลอดจนศึกษาถึงอุปสรรคและปัญหาที่ครูพลศึกษากำลังประสบอยู่ รวมทั้งข้อเสนอแนะของครูพลศึกษาในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน เรื่องความมีน้ำใจนักกีฬาให้นักเรียน ผลของการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงวิธีการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาของครูพลศึกษาทั่วประเทศไทย อันจะนำมาถึงการแก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากครูพลศึกษา ซึ่งมาจากเขตการศึกษาส่วนภูมิภาคทั้ง 12 เขตการศึกษา รวม 71 จังหวัด จังหวัดละ 2 โรงเรียน จำนวน 284 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากครูพลศึกษา จำนวน 208 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.24

นำผลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานด้านการศึกษาอยู่ในระหว่าง 1-5 ปี และไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬามาเลยถึงร้อยละ 51.93
2. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับด้านเนื้อหาของการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษา เน้นการสอนเกี่ยวกับการ เป็นผู้เล่นที่ดีในเรื่องของการเคารพเชื่อฟังคำสั่งคิดค้นของผู้ตัดสินและกรรมการในการตัดสินโดยตลอด รองลงมา คือ การปฏิบัติตนตามกติการะเบียบข้อบังคับ

ส่วนในหัวข้อเกี่ยวกับการ เป็นผู้ที่ดี ครูพลศึกษา เน้นสอนในเรื่องการให้เกียรติผู้ตัดสิน กรรมการและผู้เล่นทั้งสองฝ่าย รองลงมาคือ การแสดงความเคารพ และยอมรับคำตัดสินของผู้ตัดสินและกรรมการตลอดเวลาการแข่งขัน เช่น ไม่ยั่วยุคดีทอ เย้ยหยัน โห่ ผู้ตัดสินและกรรมการ

ในค่านอื่น ๆ ครูพลศึกษาเน้นการสอนในเรื่องให้นักเรียนรู้จักการให้อภัยในความผิดพลาดของเพื่อนร่วมทีมมากที่สุด รองลงมาที่ครูพลศึกษาเน้นได้แก่ เรื่องให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

3. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอน เรื่องน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบการบรรยายสอดแทรกในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะเล่นกิจกรรมต่าง ๆ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.06 นอกจากนี้ครูพลศึกษายอมรับว่า ใ้สอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาทุกครั้งในชั่วโมงพลศึกษา ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.00

อย่างไรก็ดี จากเกณฑ์ค่าเฉลี่ยวิธีการสอนที่ครูพลศึกษาใช้น้อยในเกณฑ์ มากเท่านั้น

นอกจากนี้ ครูพลศึกษาใช้วิธีการต่อไปนี้มากตามลำดับคือ สอนโดยวิธีบรรยายหรืออภิปราย ทุกครั้งที่สอนวิชาพลศึกษาได้เตรียมการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาบรรจุไว้ในบทเรียนด้วย สอนโดยให้นักเรียนมีความกล้าที่จะยอมรับผิดทันทีเมื่อทำผิด สอนโดยยกเหตุการณ์หรือสร้างสถานการณ์จำลองขึ้น เป็นตัวอย่างพฤติกรรมแล้วบรรยาย สอนโดยให้นักเรียนวิจารณ์พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังไปชมการแข่งขันกีฬาแล้ว

4. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับอุปสรรคที่ครูพลศึกษาประสบในการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬามากที่สุด ได้แก่ การไม่มีเอกสารหรือหนังสือที่จะใช้ประกอบการค้นคว้าอย่างเพียงพอ ปัญหา รองลงมา ได้แก่ เวลาที่ใช้สอนน้อยเกินไป

5. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาในการ เลือกหัวข้อที่ตนเองคิดว่าควรปรับปรุงการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬา ตามลำดับความสำคัญครูพลศึกษา เลือกดังนี้

ลำดับที่ 1 ความมีน้ำใจนักกีฬาในตัวของครูพลศึกษาเอง โดยการ
ทำตนให้เป็นตัวอย่าง

ลำดับที่ 2 ความรู้เรื่องน้ำใจนักกีฬาของครูพลศึกษาเอง

ลำดับที่ 3 การเห็นความสำคัญของการสอนเรื่องนี้

ลำดับที่ 4 วิธีการสอนของครูพลศึกษาเอง

ลำดับที่ 5 การใช้อุปกรณ์การสอน

ลำดับที่ 6 การวัดผลการเรียนการสอน

นอกจากนี้ครูพลศึกษายัง เสนอว่าควรปรับปรุงเรื่องเหล่านี้ด้วย คือ ระยะเวลาในการสอน หาดตัวอย่างที่ดี สิ่งแวดล้อม ความยุติธรรมของครู

6. ครูพลศึกษามีความต้องการให้มีการจัดอบรมและการนิเทศการศึกษา เรื่องการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาอย่างมาก

7. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่ครูพลศึกษาเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอน เรื่องน้ำใจนักกีฬา ได้แก่ การที่เด็กนักเรียนไม่ได้นำความรู้ไปใช้เท่าที่ควร สิ่งแวดล้อมไม่ดี เช่น ตัวอย่างที่นักเรียนเห็นเป็นประจำ และการเน้นชัยชนะเป็นสิ่งสำคัญในการแข่งขัน

8. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการจัด ปัญหาเรื่องการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬา เพื่อปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูพลศึกษาเสนอว่าควรจะ เน้นการสอนเรื่องนี้ให้มากขึ้นในการสอนแต่ละชั่วโมง ควรจัดการอบรมในเรื่องการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬา ควรให้การส่งเสริมในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ครูพลศึกษาควร เป็นตัวอย่างที่ดี ควรบรรจุการสอนเรื่องนี้ไว้ในหลักสูตรทุกระดับชั้น ควรจัดการอบรมให้กับผู้บริหารด้วย ควรลดความสำคัญของการแพ้ ชนะลง ก่อนการแข่งขันควรอบรมนักกีฬาเสียก่อน และจัดความไม่ถูกต้องทั้งหลายให้หมดไปโดยไม่ส่งเสริมในความผิดทุกชนิด

9. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการ เน้นเนื้อหาในการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาระหว่างครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ในการสอนชั้นการ เป็นผู้เล่นที่ดี ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นในการ เน้นเนื้อหาสอดคล้องกัน แต่มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องการ เน้นเนื้อหาให้นักเรียนเคารพเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินและกรรมการในการตัดสิน โดยตลอด การเน้นให้นักเรียนเล่นด้วยชั้นเชิงการเล่น ไม่ยั่วเยว กลั่นแกล้ง หรือเอาเปรียบฝ่ายตรงข้าม หรือผู้ร่วมเล่นด้วยกัน หากมีการพลาทพลังให้ขอโทษ และให้อภัยซึ่งกันและกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เป็นผู้ที่ดี ครูพลศึกษา มีความคิดเห็นในการ เน้นเนื้อหาสอดคล้องกัน

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาในเรื่องการ เน้นเนื้อหาของน้ำใจนักกีฬาคนอื่น ๆ ครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีการ เน้นเนื้อหาสอดคล้องกัน แต่แตกต่างกันในเรื่อง การให้นักเรียนยอมรับในข้อบกพร่องของตนเองและพยายามแก้ไขให้ดีขึ้น

ในด้านเกี่ยวกับวิธีการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้ สอดคล้องกัน แตกต่างกันในเรื่อง การสอนโดยใช้วิธีให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสอนโดยใช้วิธีการบรรยายหรืออภิปราย

อภิปรายผลการวิจัย

น้ำใจนักกีฬาที่มีความสำคัญอย่างมากต่อวิชาพลศึกษา น้ำใจนักกีฬาเป็นคุณธรรมของนักกีฬา และน้ำใจนักกีฬายังเป็นคุณสมบัติของคนดีในสังคมด้วย ดังนั้น เป็นความจำเป็นของครูพลศึกษาที่จะต้องให้การ เรียนรู้แก่นักเรียนในเรื่องน้ำใจนักกีฬา ทั้งทางค่านี้อาหาและประสบการณ์ อีกทั้งตัวครูพลศึกษาเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะ เป็นตัวอย่างอันดีแก่นักเรียนได้ด้วย

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ได้บรรจุเนื้อหาเรื่องน้ำใจนักกีฬาไว้ในชั่วโมงการเรียนการสอนทุกชั่วโมง โดยที่เนื้อหาการเรียนการสอนเป็นผู้เล่นที่ตีครูพลศึกษา เน้นสอนเนื้อหาเกี่ยวกับการเคารพเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินและกรรมการในการตัดสินและปฏิบัติตนตามกติกาตามระเบียบข้อบังคับ ส่วนด้านเนื้อหาทางด้านการเป็นผู้ตัดสิน ครูพลศึกษา เน้นสอนเนื้อหาในเรื่องการให้เกียรติผู้ตัดสิน กรรมการและผู้เล่นทั้งสองฝ่าย ในด้านวิธีการสอน ครูพลศึกษาใช้วิธีการสอนแบบบรรยายสอดแทรกในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะเล่นกิจกรรมต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนเช่นนี้ ยังไม่เป็นการเพียงพอ เพราะการที่จะพัฒนาน้ำใจนักกีฬาอันเป็นจริยธรรมประการหนึ่งนั้น มีวิธีการรับความรู้จากการพำสอนของครูในเรื่องเนื้อหาโดยตรงเท่านั้น แต่เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองกับผู้อื่นด้วย¹ นั่นคือ ควรจะให้เด็กนักเรียนเห็นความสำคัญของจริยธรรมนั้น ๆ ด้วยตนเอง เกิดความศรัทธาที่จะปฏิบัติตาม² ท่านปัญญานันทะภิกขุ กล่าวว่า "ครูทั้งหลายจะต้องมีความคิดไว้ในใจอย่างหนึ่งว่า เพียงให้ความรู้ยังไม่พอ แต่เราต้องให้ความคิดอันถูกต้องแก่เด็กด้วย"³ ดังนั้น การสอนของครูพลศึกษาควรจะมีการเน้นในเรื่องน้ำใจนักกีฬาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน จนกระทั่งสามารถเกิดเป็นแรงบันดาลใจให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมได้

¹ ควงเคื่อน พันธุ์นาวัน และเพ็ญแข ประจบปัจจุบัน, จริยธรรมของเยาวชนไทย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2520), หน้า 44.

² กรมการศาสนา, "การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย" (มกราคม 2523) : 22-27.

³ ปัญญานันทะภิกขุ, วิญญาณของความเป็นครู, หน้า 42.

ในการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬา นั้น ครูพลศึกษาเองมีความสำคัญอย่างมาก ครูพลศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ และพยายามทำตัวให้เป็นตัวอย่างอยู่เสมอในทุกกรณี ครูพลศึกษาควรจะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งควรไปแสวงหาความรู้ทางค่าน้ำใจนักกีฬาเพิ่มเติม ตลอดจนค้นคว้าหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้บรรยากาศของการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาน่าสนใจอยู่เสมอ โอบิเอร์ทูฟเฟอร์ (Oberteuffer) กล่าวว่า "ถ้าครูพลศึกษามีความพร้อมจริง ๆ แล้ว เขาจะสามารถช่วยให้เกิดขบวนการพัฒนาในเรื่องน้ำใจนักกีฬาได้อย่างมากมาย"¹ ฉะนั้น ครูพลศึกษาทุกคนควรจะต้องเห็นความสำคัญของเรื่องนี้อย่างแท้จริง และพยายามทุกวิถีทางที่จะเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องนี้ให้มากขึ้น ซึ่งยังคงเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากการขาดวิทยากร การขาดตำราที่จะสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ ดังนั้น จึงเป็นความต้องการเร่งด่วนที่นักพลศึกษาที่มีคุณวุฒิระดับต่าง ๆ ที่จะต้องจัดการอบรม จัดการนิเทศ การศึกษา ตลอดจนผลิตหนังสือเพิ่มเติมจากที่เป็นอยู่แล้วให้มากขึ้นอีก อย่างไรก็ตาม ครูพลศึกษาควรมีความคาดหวังอยู่เสมอ มีความตั้งใจจริงอยู่เสมอที่จะทำงานนี้ต่อไป แม้ว่าบางสิ่งบางอย่างจะดูยังไม่พร้อม ไม่เอื้ออำนวยเลยก็ตาม ดังที่ ฟรีแมน (Freeman) กล่าวว่า "ครูพลศึกษาทุกคนควรมีความตั้งใจไว้อยู่เสมอว่าเราเองจะมีมาตรฐานสูงขึ้น เราเองจะให้เกียรติตนเอง และคนอื่น ๆ มากขึ้น เราจะมีใจเที่ยงธรรมและมีความยุติธรรม เราจะเห็นความสำคัญของน้ำใจนักกีฬามากขึ้น และเมื่อเราสอนวิชาพลศึกษาหรือควบคุมทีมนักกีฬา เราก็จะสอนด้วยความมั่นใจว่า เราจะสอนทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกว่าที่เราได้ตั้งใจไว้แล้วนั้น"²

¹Delbert Oberteuffer & Wrick Celests, Physical Education (New York : Harper & Row Publishers, 1962), pp. 186-187.

²William H. Freeman, Physical Education in a Changing Society, p. 222.

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดการอบรมเรื่องการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้กับครูพลศึกษาอย่างเร่งด่วน ทั้งเนื้อหาและวิธีการสอนเพื่อจะเป็นมาตรฐานอันเดียวกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างเข้าใจไปคนละทาง
2. นักพลศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านควร เร่งผลิตตำราและข้อเขียนคำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องน้ำใจนักกีฬาและการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้
3. ครูพลศึกษาควร จะเห็นความสำคัญของคำว่า "น้ำใจนักกีฬา" มากกว่าที่เป็นอยู่ การเห็นความสำคัญจะทำให้เกิดการระมัดระวังตนเองที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีและที่จะถ่ายทอดไปยังนักเรียนต่อไป
4. การสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาไม่ควรใช้วิธีบรรยายหรืออภิปรายโดยครูเป็นผู้พูดเท่านั้น แต่ควรใช้วิธีการอื่น ๆ ด้วยประกอบกันไป เช่น การสอนโดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น การสอนโดยให้นักเรียนค้นคว้าทำรายงาน ฯลฯ เป็นต้น
5. นักพลศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางค่านพลศึกษาควร จะจัดการสัมมนาขึ้นเพื่อศึกษาถึงปัญหาและหาวิธีการแก้ไขตลอดจน เสนอแนะวิธีการปลูกฝังที่เห็นว่าจะได้ รับผิดชอบต่อ การเรียนการสอนต่อไป
6. สถาบันที่เกี่ยวกับงานพลศึกษาทุกแห่งควรให้ความสำคัญในเรื่อง "น้ำใจนักกีฬา" มากกว่านี้ โดยการขจัดความไม่ถูกต้องต่าง ๆ ให้หมดไป และให้การสนับสนุนนักกีฬาที่ดีเด่นในเรื่องความมีน้ำใจนักกีฬาในทุกรูปแบบ
7. การสอนพลศึกษาในโรงเรียน ควรจัดเนื้อหาในเรื่องน้ำใจนักกีฬาเข้าไปในหลักสูตรด้วยทุกระดับชั้น เมื่อมีการสอนแล้วควรจัดการประเมินผลขึ้นด้วย ซึ่งควรกระทำทั้งด้านเนื้อหาและด้านพฤติกรรมควบคู่กันไป โดยให้ความสำคัญทางด้านพฤติกรรมให้มากกว่าปกติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยที่ควรจะทำการศึกษาต่อไปจากฉบับนี้คือ

1. ศึกษาวิธีการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาที่จะทำให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล
2. ศึกษาวิธีการวัดระดับความมีน้ำใจนักกีฬาในตัวบุคคล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย